

СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми: Сучасний етап розвитку політичної науки в Україні можна охарактеризувати, як період стабільності. Політологія у наш час вивчається у вищих закладах освіти. Заявили про себе такі наукові установи, які досліджують політичні проблеми: академічні – Інститут політичних і етнонаціональних досліджень та Інститут Держави та права ім. В. Корецького, Національний інститут стратегічних досліджень.

Поряд з старими журналами, як «Віче», «Політика і час», почали з'являтися нові часописи політологічного профілю – «Політична думка», «Нова політика», «Людина і політика», «Розбудова політики».

Мета: Зрозуміти сучасні етапи розвитку політичної науки в Україні, міжнародні товариства, які порушують усі норми міжнародного права.

Для висвітлення цієї мети ми ставимо наступні завдання:

Стан дослідження.

Вислаб матеріалу: В сучасній політології існує безліч підходів до визначення сутності явища політичного. Кожен з мислителів, які розглядали цю тему мали своє визначення цього феномену. М. Вебер вважав, що політика у звичайній інтерпретації означає всі види діяльності по самостійному керівництву. [6]

Після тривалих дискусій більшість фахівців, такі як : Бабкіна О. [1], Левицький Ю. [5] дійшли одного висновку, що політологія – це наука про політику в усіх її проявах. У більш ширшому розумінні вчений Шкляр Л. пояснив, що політологія вивчає науку про політику та взаємини з людьми. А у вузькому – це наука про політичну владу та її сутність. [7] Як і інші науки, політологія вивчає специфічні та універсальні закони політичного життя.

У політичній науці існує багато підходів. Серед них виділяють:

1. Історичний – полягає у вивченні політичних процесів, явищ, політичних систем в історичному плані з точки зору їх історичного взаємозв'язку та розвитку.

2. Інституційний – вивчення інститутів, за допомогою яких здійснюється політична діяльність (держави, партій)

Політика має особистісний вимір, групові дії людей так чи інакше сходять до поведінки окремих особистостей, які і є об'єктом дослідження.

Безпосередньо вплив через особистості в історії показав і Девід Оуэн, англійський лікар та політик: «характерна риса «хюбриса» – небажання визнання помилок та асоціальна і аморальна політика». Він та інші автори відзначали маніакальні риси поведінки окремих відомих політиків Й. Сталіна, В. Черчіля. [4]

Перший з яких є **системний**, він забезпечує цілісне сприйняття об'єкта дослідження і всебічний аналіз зв'язків між окремими його елементами в межах цілого. В політиці вперше розроблений в 50–60-ті роки ХХ ст. Д. Істоном і Т. Парсонсом. Суть цього підходу полягає в розгляді політики як цілісного, складного організму, саморегульованого механізму, що знаходиться в безперервній взаємодії з навколишнім середовищем через вхід і вихід системи. Політичній системі належить верховна влада в суспільстві.

Другий є **нормативно-ціннісний** – передбачає з'ясування значення політичних явищ для суспільства і особистості, їх оцінку з точки зору загального блага і справедливості, свободи. Цей підхід орієнтує на розробку ідеалу політичного устрою і шляхів його практичного втілення.

Також важливим на думку В. Лісового є функції політичної науки.

Є десять найважливіших функцій політичної науки такі як :

1. Описова – полягає у пошуку відповідей на запитання : якою насправді є політична дійсність? Хто виступає суб'єктом політики?

2. Пояснювальна – дозволяє знайти відповіді на питання : чому певні факти політичної дійсності існують? Чому ці факти мають саме такі властивості?

3. Інструментальна – пов'язана з пошуками відповідей на запитання щодо вибору форм і видів політичної дії з метою досягнення бажаного результату.

4. Інноваційна – прагне надати прогнозам і висновкам максимальну наукову обґрунтовану і максимальну контрольовану форму.

5. Прогностична – полягає у відповіді на запитання: якою буде політична дійсність або коли відбудуться певні політичні події. Результатом цієї функції є поява прогностичних гіпотез.

6. Методологічна – охоплює способи, методи і принципи теоретичного дослідження політики і практичної реалізації набутих знань.

7. Світоглядна (Ідеологічна) – утверджує цінності, ідеали, норми, які характеризують цивілізовану політичну систему, політичну культуру соціальних суб'єктів. Полягає у розробці стратегії та напрямків розвитку суспільства, його політичних інститутів, політичних процесів.

8. Політичної соціалізації – забезпечує процес включення людини в політичну сферу життя суспільства і формування певного типу політичної культури.

9. Прикладна (управлінська) – розробляє критерії ефективності діяльності парламенту, партій, рухів, лідерів, забезпечує провідною інформацією про стан справ і знання засобів ефективного впливу.

10. Нормативна – проявляється в регламентації відносин між суб'єктами політичного життя.

При цьому політологія цікава ще у тому, що має свої особливості. Головне завдання – отримувати та пізнавати знання про політику на основі нових достовірних фактів, досліджувати питання, відповіді на яких ще немає відповіді.

Ще не менш цікавим є те, що політологія досліджує закономірності і сутність політичної сфери, політичну свідомість і культуру.

Політична наука також виступає, як навчальна дисципліна, яка спираючись на отримані дані, завжди висвітлює історію політичної думки, дає знання про політичні інститути, їх функціонування : свободи, права, обов'язки громадян, участь особи в політичному житті.

Кожен з нас задавав собі питання: «Чому при великій кількості нормативних актів, угод, міжнародних звичаїв людство потерпає від війн, голоду, екологічних криз, досі існує прірва між правами і обов'язками соціальних класів?».

Політичні проблеми людства зумовлені невиконанням або недбалим виконанням принципів-вимог міжнародного права. А також треба зазначити, що не усі держави ратифікують міжнародні угоди. У цій роботі, я спробую розповісти про ці проблеми, а також показати можливість виходу людства з цього критичного стану.

Боротьба і перемога в політиці є тільки одним із засобів досягнення більшої мети – збереження цілісності ті стабільності розпартуваного суспільства, покращення умов життя людей. Політика – не лише механізм класового панування та пригнічення одних соціальних груп іншими, а ще й засіб організації та дотримання певного порядку, ладу в суспільстві, світі, узгодження інтерсів окремих спільнот, можливий за конкретних історичних умов спосіб розв'язання суспільних протиріч.

Саме світові війни, до яких були залучені людські і матеріальні ресурси більшості країн світу, показати, що світові проблеми, насамперед політичні, треба якось вирішувати. Для цього після Першої світової війни була створена Ліга Націй, а після Другої світової – Організація Об'єднаних Націй. Проте, протистояння упродовж 1920-80-х років двох військово-політичних блоків (що отримало назву протистояння Сходу і Заходу) призвели до небаченої у світі гонки озброєнь і нарощування арсеналів зброї масового знищення, насамперед ядерної.

Основний зміст політичних проблем людства – це принцип мирного співіснування. В ньому втілені найперші загальнолюдські цінності – мир і співпраця.

Головна ідея цього принципу полягає в тому, що держави зобов'язані підтримувати міжнародний мир, ґрунтований на засадах міжнародних відносин, розвивати співробітництво між собою, виявляти толерантність одна до одної. Цей принцип проголошує право народів жити у безпечному, справедливому й демократичному світі, задає нормативну модель світового порядку, в якому не повинно бути місця насильству й пригнобленню народів у будь-якій формі.

Наприклад, візьмемо Україну і Сполучені Штати. Штати зобов'язали себе низкою угод допомагати Україні у економічній та фінансовій сферах (у тому числі в аграрній сфері). З першого погляду усе добре, Сполучені Штати дають кредит Україні на розвиток сільського господарства, а з іншого боку окрім повернення через деякий час кредиту (це зрозуміло звичайна умова), ці ж Штати вимагають на 30% з цієї суми придбати у Сполучених Штатах сільськогосподарську техніку. Ось і виходить, що на нас заробили двічі, але це ще не проблема, такими своїми зобов'язаннями Штати навмисно не дають розвинути машинобудівній галузі України, що і є проблемою.

Отже, головна проблема у тому, що існують не тільки держави, а й міжнародні товариства, які порушують усі норми міжнародного права. Для цього вони використовують силу, гроші, владу і авторитет. А також суто внутрішня проблема держав у тому, що чиновницький апарат розкрадає гроші виділені на вирішення проблем, або направляє їх у ту галузь, яка є більш цікавою для них в економічному розрізі. Сьогодні співвідношення сил у світі вже не вимірюють самою тільки військовою могутністю країн, зросло значення політичних, економічних та ідеологічних чинників міжнародної взаємодії. Стало цілком очевидно, що гонка озброєнь за умов сучасного науково-технічного прогресу неодмінно призведе до тотальної загибелі людства.

Література

1. Бабкіна О. Політична наука // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – с. 108.
2. Бенетон Ф. Введение в политическую науку. – М.: Весь мир, 2002. – с. 345
3. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
4. Девід Оуен його стаття про політику та управління. с.12
5. Левенець Ю. Методологія політичної науки // Політична енциклопедія.
6. М. Вебер Політика як покликання і професія с.95.
7. Шкляр Л. Методи політичної науки // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – с. 256.
8. https://dl.nure.ua/pluginfile.php/542/mod_resource/content/2/content/content1.html
9. https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/13vashenko_politologiya_dlya_vchitelya/12..htm